

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

LÕPLIK
A6-0148/2005

12.5.2005

RAPORT

“Euroopa konkurentsivõime tugevdamine: tööstuslike muutuste tagajärjed poliitikale ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete rollile”
(2004/2154(INI))

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

Raportöör: Dominique Vlasto

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK	3
EXPOSE DES MOTIFS.....	12
TÖÖHÕIVE- JA SOTSIAALKOMISJONI ARVAMUS.....	17
MENETLUS.....	20

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

“Euroopa konkurentsivõime tugevdamine: tööstuslikke muutuste tagajärjed poliitikale ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete rollile” (2004/2154(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni teatist “Kohanemine struktuuriliste muutustega: tööstuspoliitika laienenud Euroopale” (KOM(2004)0274);
- võttes arvesse komisjoni teatist “Proaktiivne konkurentsipoliitika konkurentsivõimelise Euroopa loomiseks” (KOM(2004)0293);
- võttes arvesse Euroopa põhiseaduse lepingu artiklit II-76 (Ettevõtlusvabadus);
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 23.–24. märtsil 2000. aastal Lissabonis toimunud istungi järeldusi ja Euroopa Parlamendi 15. märtsi 2000. aasta resolutsiooni Euroopa Ülemkogu erakorralise istungi kohta, mis peetakse Lissabonis 23.–24. märtsil 2000¹;
- võttes arvesse Koki raportit kasvu ja tööhõive kohta, mis esitati Euroopa Liidu Nõukogule ja komisjonile 3. novembril 2004;
- võttes arvesse komisjoni teatist “Koostöö majanduskasvu ja töökohtade nimel: Lissaboni strateegia uus algus” (KOM(2005)0024);
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu istungil Brüsselis 22. ja 23. märtsil 2005 vastu võetud järeldusi;
- võttes arvesse komisjoni teatist “Ehitades meie ühist tulevikku: laienenud liidu poliitikaväljakutsed ja eelarvevahendid 2007–2013” (KOM(2004)0101) ning komisjoni teatist “Finantsperspektiivid 2007–2013” (KOM(2004)0487);
- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus, millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta (KOM(2004)0492);
- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Regionaalarengu Fondi kohta (KOM(2004)0495);
- võttes arvesse nõukogu 20. detsembri 2000. aasta otsust, mis käsitleb mitmeaastast kava ettevõtete ja ettevõtlusvaimu, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKE) arendamiseks (2001–2005)²;
- võttes arvesse Euroopa väikeettevõtete hartat, mille Euroopa Ülemkogu võttis vastu Feiras 2000. aasta juunis;

¹ EÜT C 377, 29.12.2000, lk 164.

² EÜT L 333, 29.12.2000, lk 84.

- võttes arvesse komisjoni aruannet Euroopa väikeettevõtluse harta rakendamise kohta (KOM(2005)0030);
 - võttes arvesse komisjoni teatist, mis käsitleb riskikapitali tegevuskava (*PACI - plan d'action sur le capital-investissement*) elluviimist (KOM(2003)0654);
 - võttes arvesse komisjoni teatist "Euroopa haldus: parem õigusloome" (KOM(2002)0275);
 - võttes arvesse komisjoni teatist mõjuanalüüsi kohta (KOM(2002)0276);
 - võttes arvesse 11. juuli 1991. aasta resolutsiooni ühenduse tööstuspoliitika kohta avatud ja konkureerivas keskkonnas¹, 29. juuni 1995. aasta resolutsiooni komisjoni teatise kohta, mis käsitleb tööstuse konkurentsivõime poliitikat ELile², ning 23. oktoobri 2003. aasta resolutsiooni tööstuspoliitika kohta laienenud Euroopas³;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit ning tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamust (A6-0148/2005),
- A. rõhutades ELi tööstussektori tähtsust, mis on töökohtade loomise, rikkuse tekke ja teenustesektori tegevuse allikas;
- B. jagades komisjoni lähenemist, mis põhineb Euroopa tööstuse konkurentsivõimelisuse nõudel ja mille eesmärk on kohaneda tööstuslike muutustega;
- C. nentides, et tööstussektori tulevik on tihedalt seotud teenuste sektori majanduskasvuga, et teenused aitavad kaasa tootmise suuremale tootlikkusele ning tootmise kasv suurendab nõudlust teenuste järele;
- D. tundes rõõmu ELi uue kasvu- ja tööhõivestrateegia väljatöötamise üle; tuletades meelde ELi mahajäämust tööstuspoliitika valdkonnas ning vajadust tegutseda kiiresti ja tõhusalt;
- E. tõdedes, et ELi laienemine muutis oluliselt selle tööstuslikku struktuuri ning et rahvusvaheline konkurents surve on tugevnenud;
- F. märkides tööstuspoliitika piirkondlikku laadi ja tööstusettevõtete teise kohta üleviimise laastavat mõju; rõhutades tööstuse restruktureerimise tähtsust piirkondades, kus toimub majanduse restruktureerimine;
- G. arvestades, et ELi ees seisab seoses elanikkonna vananemisega tohutu demograafiline probleem, millel on tööstussektorile selged tagajärjed, sealhulgas tööjõuturul osalemise languse näol;
- H. arvestades, et konkurentsivõime eesmärgi saavutamine sõltub inimressurssidest ning et tööhõive kvantitatiivne ja kvalitatiivne parandamine puudutab ka tööstust;

¹ EÜT C 240, 16.9.1991, lk. 213–219.

² EÜT C 183, 17.7.1995, lk 26.

³ ELT C 82 E, 1.4.2004, lk 627.

- I. arvestades, et tööstus ei ole ühtlane tervik ja sektoripõhine lähenemine võimaldab konkurentsivõime faktoreid paremini hinnata; et tuleb võtta arvesse ettevõtete, eelkõige väikeettevõtete laadi, suurust ja tegevusala; tuletades meelde üle 95% liidu ettevõtetest moodustavate väikeettevõtete majanduslikku ja ühiskondlikku tähtsust ning nende võtmerolli Lissaboni protsessi elluviimisel;
- J. märkides, et tööstuspoliitika praegused tagasihoidlikud vahendid ei võimalda tööstust kõrgtehnoloogiale ümber orienteerida; nii avalik kui ka erasektor peavad tegema suuri pingutusi, rahastamaks uurimis- ja arendustööd (R&D);
- K. leides, et on mõõdapäasmatu parandada õiguslikku raamistikku, milles ettevõtted arenevad, samuti nende juurdepääsu ühenduse programmidele, tagades samas ettevõtete, sealhulgas väikeettevõtete vajaduste arvessevõtmise, arvestades samal ajal nõuetekohaselt vajadusega leevendada seadusandlikku ja halduskoormust;
- L. võttes arvesse vajadust ajakohastada teave ELi tööstuse olukorra kohta pärast 2004. aastat,

Euroopa tööstuspoliitika eesmärkide määramine

- 1. tervitab asjaolu, et komisjon on otsustanud seada tööstuspoliitika üheks Euroopa tegevuskava prioriteediks;
- 2. toetab ennetava tööstuspoliitika edendamist, et soodustada ja ennetada struktuurilisi muutusi ning arendada Euroopas tugevat ja konkurentsivõimelist tööstuslikku baasi;
- 3. tunnustab deindustrialiseerimise ja struktuuriliste muutuste eristamist ning nõustub komisjoni hinnanguga, mille kohaselt peab Euroopa tööstus toime tulema struktuuriliste muutuste protsessiga, mis on üldjoontes kasulik ja mida tuleb ergutada; märgib siiski, et tööstussektori muutuste analüüs ei ole täielik ning ettevõtete ümberpaigutamiste kohta puuduvad kindlad andmed; on seetõttu arvamisel, et komisjon peaks paluma Euroopa muutuste järgimiskeskusega (EMCC) tihedat kootööd tegeval ja suurel määral viimase olemasolevatel teadmistel ja asjatundlikkusel tugineval ekspertgrupil koostada Euroopa Ülemkogule selleteemalise aruande;
- 4. leiab, et üks tööstuspoliitika peamisi eesmärke peab olema tööhõive suurendamine; peab mõõdapäasmatuks muuta tööstus noorte silmis atraktiivsemaks; taotleb suuremat teavitamist tööstusega seotud ametitest ja oskustest ning kvalifikatsiooni tunnustamise Euroopa poliitikast ja elukestvast õppest; palub sotsiaalpartneritel sellele eesmärgile kaasa aidata ning võtta enda kanda osa vastutusest ühistegevuse edendamise eest;
- 5. on arvamisel, et sotsiaaldialoog peaks aitama kaasa kõige tulemuslikumate ja ohustatumate sektorite kindlakstegemisele; Euroopa tööstusarengu konverentsist, kus osalevad sotsiaaldialoogi partnerid, eelkõige Dublini Fond, mis on asjatundja sotsiaaldialoogi ja kogemuste vahetamise alal ning viib läbi sektoriviisilisi uuringuid, võiks kujuneda regulaarne kohtumine nimetatud osalejate ja komisjoni vahel;
- 6. märgib, et tööhõive tööstussektoris kipub olema pigem meeste pärusmaa; soovib, et komisjoni elukestva õppe programmi raames soositaks naiste koolitamist karjääriks tööstussektoris;

7. taotleb suuremaid jõupingutusi inimressursside arendamisel, mis aitab oma innovatsioonivõimalustega kaasa tööstuse pikaajalisele konkurentsivõimele; peab mõõdapääsmatuks muuta tööstus noorte silmis atraktiivsemaks; taotleb suuremat teavitamist tööstusega seotud ametitest ja oskustest ning kvalifikatsiooni tunnustamise Euroopa poliitikast ja elukestvast õppest;
8. soovib, et tööstuspoliitika soosiks silmapaistvate Euroopa ettevõtete tekkimist;
9. leiab, et Euroopa teaduspoliitika vahendeid, näiteks tehnoloogiaplatvorme ja tehnoloogilisi algatusi tuleks kasutada tööstuse konkurentsivõime edendamiseks;
10. leiab, et Euroopa tööstuspoliitika peab tugevdama tööstuse uuenduste tegemise võimet, sealhulgas tehniliste, tehnoloogiliste ja turu uuenduste vallas;
11. on arvamisel, et kasvav konkurents uutelt riikidelt peaks ergutama ametivõimudel looma soodsaid tingimusi uute tootmisalade või toomiskombinatsioonide tekkimiseks, mis loovad lisaväärtust ja kvaliteetseid töökohti ning peaksid tagama Euroopale võrreldava eelise;
12. leiab, et ELi tööstuspoliitika peaks viima tasakaalustatud arenguni, säilitades sotsiaalse ühtekuuluvuse;
13. souligne que dans le processus d'accompagnement et d'anticipation des changements, il est nécessaire que les agents économiques et sociaux s'engagent de façon à promouvoir, par des accords, des formes innovatrices d'organisation du travail et à offrir aux travailleurs la formation leur permettant de s'adapter aux changements;

Euroopa tööstuspoliitika erinevate mõõtmete arvessevõtmine

14. jagab komisjoni sektoripõhist lähenemist ning soovib, et komisjon teeks sõltumatu ja objektiivse kokkuvõtte iga sektori konkurentsivõimest muuhulgas globaalses kontekstis; taotleb seda, et nende diagnostiliste sektorianalüüsides puhul võetaks arvesse tööhõivet ja tööstuse mõju töäjõupiirkondadele ning hinnataks keskkonna- ja sotsiaalprobleeme; usub, et need diagnoosid peavad aitama selgitada ja ennetada vajadusi, mis tööstusel tekivad;
15. arvab, et konkurentsivõime üksikute sektorite kaupa hindamise kasuteguri tagamiseks ning tööhõive küsimuste nõuetekohaseks arvessevõtmiseks tuleks konsulteerida sotsiaalpartneritega ja võimaluse korral kutsuda neid üles osalema hindamiste ettevalmistamises;
16. palub, et sektoripõhisel lähenemisel võetaks arvesse väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete ja tööstuste ning väikeste ja keskmise suurusega tööstusettevõtete rolli koostöösidemete arendamises tootmise ja allhangete valdkonnas; palub, et nimetatud lähenemisel võetaks arvesse ka mikroettevõtteid, kes moodustavad rohkem kui 92% ELi ettevõtetest; kinnitab veel kord Euroopa väikeettevõtete harta tähtsust ning palub uuesti anda sellele õiguslik kaal; soovib, et nõukogu teeks vastava otsuse;
17. avaldab kahetsust, et komisjon ei ole teinud vajalikke pingutusi tööstussektori muutustest eriti tugevasti mõjutatud sektorite ja piirkondade abistamisel, kuivõrd ametivõimudel on

ülesanne viia ellu konkreetsetel asjaomastele töötajatele, piirkondadele ja sektoritele suunatud lühiajalise toimega poliitikat; struktuurifonde, eelkõige Euroopa Sotsiaalfondi võiks sellele vastavalt suunata;

18. rõhutab tööstuse struktureerivat mõõdet Euroopa territooriumil; palub komisjonil seda arvesse võtta läbirääkimistel struktuurifondide ja raamprogrammi kohta; soovib, et konkurentsivõimeliste tööstusliitude loomiseks ja arendamiseks eraldatakse vastavad vahendid; dans le même temps, souligne que la qualité de la production est aussi importante que la somme d'argent investie dans ces fonds;
19. teeb ettepaneku võtta komisjoni aruande põhjal vastu erimeetmed nendes sektorites, mida ümberpaigutamised eriti mõjutavad, eristades ümberpaigutamisi ELi piires ja väljaspool selle piire, ning sektorites, millel on suhtelised eelised ja/või kus kasutatakse kõrgtehnoloogiat, võttes muuhulgas arvesse nende sektorite ühiskondlikku ja piirkondlikku mõju;
20. tunneb muret selle pärast, et uute liikmesriikide tööstuse kohta napib andmeid; palub, et komisjon koostaks tööstuse ülevaate koos tegevuskavaga, et vältida tööstust ja tööhõivet ähvardavaid ohte; palub, et komisjon jälgiks edasi *acquis'* kohaldamist siseturu valdkonnas nendes riikides; toonitab teadmiste puudumist väikeettevõtete, eriti käsitöövaldkondades tegutsevate väikeettevõtete kohta kõikides liikmesriikides, sealhulgas ka vanades liikmesriikides, ning kordab oma palvet teha nende ettevõtete kohta statistilised ja majandusuuringute ning -analüüsid;
21. rõhutab komisjoni peamist järeltulekut, mille kohaselt tuleb uute liikmesriikide esialgu veel õrna konkurentsivõime säilitamiseks eeskirju lihtsustada, ning on arvamusel, et kui soovitakse tugevdada üldist konkurentsivõimet ja tagada tööhõive tegelikku kasvu, tuleks sellist kergemale õigusloomele suunatud lähenemisviisi rakendada kõikidele liikmesriikidele;
22. tuletab meelde liidu ees seisvat tõsist väljakutset seoses töötajate eelseisva pensionilejäämisega ning rõhutab, et kaalul on miljonid töökohad; palub komisjonil ja nõukogul koostada ühenduse strateegia, mille asjus jõutakse kokkuleppele ettevõtteid esindavate organisatsioonidega, et soodustada olemasolevate elujõuliste ettevõtete õigusjärglust;

Meetod ja õiguslik raamistik, mis teenivad meie eesmärgi tööstuse valdkondades

23. arwab, et tööstuspoliitika peab muutuma uuendatud Lissaboni strateegia koostisosaks; palub, et nende kolme samba puhul võetaks arvesse tööstusmõõdet;
24. tervitab Lissaboni strateegia elluviimise tegevuskava ettepanekut ja nõuab, et see sisaldaks täpseid eesmärgi, mis liikmesriigid peavad saavutama; arwab siiski, et valitud kümme temaatilist prioriteeti ei võta selles staadiumis piisavalt arvesse tööstuslikke panuseid;
25. usub, et erinevate tööstuse konkurentsivõimet mõjutavate ühenduse poliitikate vahelise sünergia parem ära kasutamine on võimalik üksnes siis, kui see eesmärk Lissaboni strateegia elluviimise tegevuskavas selgesti välja tuuakse;

26. peab komisjoni parema õigusloome kohustust prioriteetseks; soovib, et Euroopa Parlament ja nõukogu aitaksid sellele kaasa; palub komisjonil ja liikmesriikidel määrata kindlaks konkreetsed eesmärgid olemasoleva õigusliku raamistiku lihtsustamisel ja täielikul rakendamisel üksikute sektorite kaupa;
27. taotleb uute õigusnormide mõju hindamise korra parandamist; avaldab kahetsust, et kõnealune kord piirdub ettevõtetega üldiselt ega analüüsi mõju väike- ja mikroettevõtetele, hoolimata nende tähtsusest; kahetseb ühtlasi kõnealuse korra vähest läbipaistvust ning asjaolu, et ettevõtteid esindavatel organisatsioonidel on võimatu reageerida mõju analüüsile; ootab, et komisjon võtaks selle korra rakendamiseks vastu selge ja läbipaistva meetodi, mis hõlmab asjaomaste tööstussektori osaliste tõhusat kaasatust;
28. nõuab, et komisjon konsulteeriks kõigi sotsiaalpartneritega, eriti ametiühingutega;
29. rõhutab vajadust stabiilse makromajandusliku raamistiku kättesaadavuse järele, millele ettevõtted saavad rajada oma majandusproгноosid; peab seetõttu otstarbekaks majanduspoliitika üldsuuniste (BEPG) ja Euroopa tööhõivepoliitika suuniste (EEPG) paremat ärakasutamist;

Vahendid, mis toetavad Euroopa tööstust

30. rõhutab, et paljud olemasolevad vahendid ei ole piisavalt lihtsad, et neid saaksid kasutada kõik ettevõtted; rõhutab väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete halduskoormuse vähendamiseks mõeldud meetmete tähtsust; märgib, et väikeettevõtted saavad olemasolevatest ühenduse programmidest nende keerukuse, nõutavate garantiide või haldusraskuste tõttu endiselt vaid piiratud kasu; palub komisjonil neid parandada ja alustada konsultatsioone ettevõtteid esindavate organisatsioonidega, et suurendada nende tõhusust, pidades eriti silmas võimalusi teadus- ja arendustegevuse ülekandmiseks väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele, ning korraldada liikmesriikide toel sihtotstarbelisi teavituskampaaniaid;
31. taotleb, et teadus- ja arendustegevuse 7. raamprogramm näeks ette selge pikaajalise strateegia tööstuse, sealhulgas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete uuendusvõime tugevdamiseks; toetab pikaajaliste avalikku ja erasektorit ühendavate tööstuslik-tehnoloogiliste kavade arendamist sellistes sektorites nagu tervishoid, nanotehnoloogia, aeronautika ja energeetika;
32. taotleb tehnoloogiaplatvormide edasist tugevdamist, arvestades, et need on innovatsiooni ja Euroopa tööstuse põhilised toetusvahendid; leiab, et tehnoloogiaplatvormid peaksid olema välja töötatud nii, et need arvestaksid Euroopa tööstuse struktuuriga, mis koosneb eeskätt väikestest ja keskmise suurusega ettevõtetest;
33. rõhutab Euroopa majanduse konkurentsivõime probleemi, mis tuleneb osalt vastuolust teaduslike teadmiste (mille varud ELis on küllaldased) genereerimise ja puuduliku võime vahel neid teadmisi innovatsiooniks ning eriti tootmiseks muundada; rõhutab, et ettevõtete osalemine finantstoetuse prioriteetide jaotamises võib olukorda parandada ning seetõttu tuleb 7. raamprogrammis teha jõupingutusi ettevõtete osalemise ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete positsiooni parandamise suunas;

34. palub komisjonil uurida võimalikke viise konsolideerida teadus- ja arendustegevuse 7. raamprogrammi (FRDP) kaudu olemasolevaid ettevõtete võrgustikke ja programmi Eureka, milles ettevõtted on laialdaselt esindatud;
35. ootab, et konkurentsivõime ja uuenduslikkuse mitmeaastane kava toetaks Euroopa väikeettevõtteid nende arengus ja oleks Euroopa väikeettevõtete harta elluviimise vahend; leiab, et see võiks nii võimaldada kaasata need ettevõtted tõeliselt ELi tööstusstrateegiasse;
36. toetab ettevõtetele antava abi kogusumma vähendamise eesmärki, kuid tuletab meelde, et mõned toetused on siiski vajalikud, et korvata teatud vajakajäämised turul, näiteks abi teadus- ja arendustegevuseks, koolituseks, eriti kutsekoolituseks ja praktika ajaks, nõustamisteenusteks ja ettevõtete toetamiseks majandusarengu alal; peab mõõdapääsmatuks muuta tööstus noorte silmis atraktiivsemaks, näiteks teadus- ja arendustegevusele antava abi kaudu ja teavitamise kaudu tööstusega seotud ametitest ja oskustest ning kvalifikatsiooni tunnustamise Euroopa poliitikast ja elukestvast õppest; tunneb muret suurettevõtetele mõeldud piirkondliku abi kavandatud üleüldise, väheste eranditega kaotamise pärast väljaspool piirkondi, mis on praegusel ajal EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 alusel abikõlblikud;
37. on seisukohal, et täieliku ja tõhusa rahvusvahelise konkurentsi tingimustes on vaja üha kvalifitseeritumat ja konkurentsivõimelisemat tööjõudu;
38. on seisukohal, et konkurentsivõime ja tööhõive ergutamiseks tuleb prioriteediks seada haridus ja koolitus, eelkõige uue tehnoloogia valdkonnas; selleks võiksid liikmesriigid läbi viia oma haridus- ja koolitussüsteemide objektiivse hindamise;
39. rõhutab vajadust teha jõupingutusi, et soodustada tõhusama teadus- ja innovatsioonipoliitika rakendamist, kaaludes kõrvalmeetmete võtmist, nagu siseturu väljakujundamine ning odavama ja paindlikuma patendipoliitika kehtestamine, mis annab väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele parema juurdepääsu;
40. märgib riigiabi tähtsust väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele liikmesriikides; palub komisjonil säilitada struktuurifondides kõik toetusvahendid majanduslikuks ja sotsiaal-majanduslikuks restruktureerimiseks piirkondades, kus ettevõtteid ümber paigutatakse; ärgitab rohkem arvestama väike- ja mikroettevõtetega neis piirkondades ning üldisemas mõttes kogu ühtekuuluvuspoliitikas; palub komisjonil ja nõukogul selleks ühendada Euroopa väikeettevõtete harta soovitusel lähenemise, konkurentsivõime ja koostöö eesmärkide prioriteetidega;
41. ootab intellektuaalomandi selgelt sõnastatud ja tõhusat raamistikku ning soovib näha intellektuaalomandi õiguste austamist ja ühenduse patente käsitlevate direktiivide edukat vastuvõtmist;
42. usub, et kõrvalmeetmete arendamine on esmatähtis, et aidata Euroopa tööstustel vallutada ELis väljaspool asuvaid turgusid ning osaleda seega aktiivselt arenevate riikide majanduskasvus;
43. palub komisjonil määrata kindlaks vahendid (näiteks riskikapitalifondide loomine), mida

saaks rakendada uute ettevõtete tekkimise edendamiseks, eriti uue tehnoloogia sektoris, ja seda mitte üksnes liidu tasandil, ning soodustada meetmeid, mis toovad kaasa ärilisi lisahüvesid;

44. toetab soovitusi ettevõtete rahvusvahelise arengu võimaldamiseks; soovib, et need sobiksid ka väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele; palub komisjonil rakendada WTO pakutud kaitsemehhanisme juhtudel, kui Euroopa tööstussektor on langenud ebaseaduslike kaubandustavade ohvriks;
45. rõhutab, et Euroopa rahaturgude killustatus takistab riskikapitali turgude toimimist, ning peab olukorra parandamist esmajärguliseks, et tagada ettevõtetele lihtsam juurdepääs rahastamisallikatele; tuleb meelde vajadust soodustada ettevõtete juurdepääsu rahastamisvahenditele ning arendada rahastamise kättesaadavust vastastikuse garantii skeemide näol; nõuab uuendusliku rahastamiskorra väljatöötamist, et vastata ettevõtete, sealhulgas väike- ja mikroettevõtete uutele materiaalsetele ja immateriaalsetele investeringuvajadustele, seda eriti standardite, tehnoloogiate, keskkonna ja turu arengu vallas; soovib, et võetaks meetmeid põhikapitali ja rahaliste vahendite ühendamise soodustamiseks ning et tehtaks jõupingutusi rahaliste vahendite, ettevõtete, tööstuse ja ülikoolide omavaheliseks sidumiseks; nõuab, et selles kontekstis osutataks erilist tähelepanu väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele suunatud vahenditele;
46. on arvamusel, et ebatäieliku turu olukorras peaksid ametivõimud ergutama tegevuse arendamist valdkondades, milles majandustegevuses osalejad peavad riske liiga suureks; selles kontekstis on lisaks vaja kiiresti määrata kindlaks suurt lisaväärtust tootvad sektorid, eelkõige uue tehnoloogia valdkonnas, mille arengut ametivõimud võiksid kvaliteetsete töökohtade tagamiseks edendada; peab ametivõimude kohuseks arendada ka teadusuuringuid ja innovatsioonitegevust positiivse välise mõju allikatena;
47. rõhutab, et tõhus tööstuspoliitika peab omandama üleilmse mõõtmega, ning loodab, et liidu uusi välisabiprogramme ajavahemikuks 2007–2013 kasutatakse strateegiliselt Euroopa ettevõtete, eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete laienemise edendamiseks kolmandate riikide turgudele;
48. soovib, et uue finantsperspektiivi väljatöötamisel aastateks 2007–2013 võetaks arvesse Euroopa tööstuse ning eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete tähtsust ja vajadusi;
49. usub, et kommunikatsiooni infrastruktuur ja logistiline süsteem mängivad otsustavat rolli tööstuse arengu ja majandusliku integratsiooni edendamisel laienenud liidus; arvab, et üleeuroopaline transpordivõrk, eriti selle piiriülesed lõigud vajavad kiiret väljaarendamist, ning loodab, et ühenduse eelarvest antakse ajavahemikul 2007–2013 vajalikku toetust;
50. teeb ettepaneku, et riigiabi korra reformi raames ning Lissaboni eesmärkide kohaselt sätestataks kõiki valdkondi hõlmav selgepiiriline lähenemisviis innovatsiooni soodustamiseks; leiab, et innovatsioon, mida tuleks mõista laiemas tähenduses ning mis ei peaks piirduma üksnes tehnoloogiliste aspektidega, peab moodustama ühenduse tööstuspoliitilise strateegia põhieesmärgi;
51. juhhib tähelepanu vajadusele edendada kõiki algatusi, mille eesmärk on võimaldada ettevõtetel kasvada mastaapideni, mis on vajalikud nende tõhusamaks konkureerimiseks

üleilmsel turul;

52. palub komisjonil hinnata regulaarselt teadusuuringute ja arendustegevuse ergutamise poliitika tulemusi, eelkõige loodud töökohtade osas, kuna rahaline tasand ei ole ainuke analüüsitav tasand;
53. teeb Euroopa Parlamendi presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

EXPOSE DES MOTIFS

1. Contexte et intérêt d'une nouvelle approche de la politique industrielle.

Le Conseil européen de Lisbonne en 2000 a donné à l'UE l'objectif de devenir d'ici 2010 *"l'économie de la connaissance la plus compétitive et la plus dynamique du monde, capable d'une croissance économique durable accompagnée d'une amélioration quantitative et qualitative de l'emploi et d'une plus grande cohésion sociale"*.

A mi-parcours de cette stratégie, c'est un constat d'échec qui domine, notamment en matière de compétitivité économique. L'écart entre l'Europe et ses principaux concurrents s'est ainsi creusé depuis 2000 et l'UE reste loin des objectifs qu'elle s'était fixée à Lisbonne.

Dans le même temps, le contexte européen et international a considérablement changé:

- l'élargissement de l'UE à dix nouveaux Etats membres représente un défi économique majeur, tant par sa dimension que par les différences notables entre les structures économique et industrielle des nouveaux adhérents et celles de l'UE-15. L'extension du marché européen à des millions de nouveaux consommateurs, travailleurs et entrepreneurs représente une formidable opportunité économique et sociale, mais requière une intervention publique adéquate pour gérer au mieux les inévitables reconversions et mutations économiques qu'induit, en particulier, le passage d'une économie étatisée à une économie de marché;
- l'augmentation de la concurrence internationale, avec l'émergence de nouvelles puissances économiques et industrielles comme la Chine, l'Inde ou le Brésil, a renforcé la pression sur l'économie européenne. L'impact de cette mondialisation de l'économie, associée à de profonds bouleversements technologiques, se traduit par une accélération des mutations de l'industrie européennes.

La stratégie de Lisbonne n'a pas permis, à ce stade, d'apporter une réponse politique à ces mutations économiques et industrielles et n'a pas aidé les Etats membres à gérer les difficultés qui en ont résultées, que ce soit en matière d'emplois, de finances publiques, d'attractivité des territoires ou d'amélioration générale des performances économiques.

Ce constat d'échec peut s'expliquer par l'absence d'une dimension opérationnelle pour la mise en oeuvre de la stratégie de Lisbonne, qui relève plus de l'incantation que du programme de politique économique.

On ne peut ainsi qu'être déconcerté par le fait que "Lisbonne" ne s'adresse à personne et n'est porté par personne. La stratégie, pour autant qu'elle en soit une, n'est connue ni du grand public, ni des travailleurs, ni des entreprises. Seules les institutions européennes semblent s'en être préoccupées, puisqu'elle ne figure pas non plus, en tant que telle, dans les agendas politiques nationaux.

Ce ne sont finalement pas tant les objectifs de Lisbonne que cette absence de sujets pour les servir qui sont irréalistes et la cause probable de l'échec que nous déplorons.

Si nous souhaitons que cette stratégie ne devienne pas un requiem pour un rêve, il faut trouver pour qui et avec qui nous faisons "Lisbonne".

Dans cette redéfinition de "Lisbonne", la nouvelle approche de la politique industrielle européenne peut apporter plus qu'une solution : un nouvel élan et l'assurance de résultats tangibles et visibles pour nos concitoyens.

L'industrie est une source d'emplois, de croissance économique, d'activité de services, de savoir-faire et de connaissances dont une économie développée ne peut pas faire abstraction.

C'est particulièrement vrai pour l'UE qui demeure une puissance industrielle mondiale. Elle ne peut donc pas se passer d'une politique industrielle. Celle-ci doit être la pierre angulaire de la stratégie de Lisbonne.

2. Contenu de la nouvelle approche de cette politique industrielle européenne.

De la réflexion commencée en 2002 par les institutions européennes, il ressort que la politique industrielle reposera sur une approche volontariste et prospective, visant à assurer la compétitivité de l'industrie européenne face à la concurrence internationale.

La Commission reconnaît que la compétitivité de nos industries laisse apparaître des signes inquiétants. Identifiés depuis quelques années, ils concernent essentiellement les investissements insuffisants en recherche et développement, le ralentissement visible dans l'innovation (technique ou immatérielle), des problèmes d'adéquation entre l'offre et la demande en emplois, des difficultés administratives et réglementaires ou encore les problèmes d'accès des entreprises aux sources de capitaux pour financer leurs investissements.

Tout en se proposant d'agir sur l'ensemble de ces facteurs, la Commission souligne, à juste titre, que la compétitivité de notre industrie dépend surtout de sa capacité à innover.

Forte de ce constat, elle propose une politique fondée sur trois axes :

- **Mieux légiférer.** Cet exercice d'évaluation de la législation passée et future impose une adaptation permanente de la réglementation à un contexte général qui évolue vite. L'évaluation, la concertation et la décision doivent être liées pour renforcer l'attractivité de l'Europe et pour développer un cadre réglementaire performant.
- **Développer une approche intégrée des politiques.** Il s'agit de coordonner les politiques nationale et européenne et de tenir compte de la compétitivité dans toutes les politiques de l'UE.
- **Recourir à des politiques sectorielles et des mesures spécifiques appropriées.** Forte des expériences conduites dans certains secteurs, la Commission propose de décliner certaines de ses politiques afin de les adapter au mieux à un secteur industriel

donné. Cette approche "sur mesure" réclame une connaissance approfondie de la situation de chaque secteur industriel.

On ne peut qu'adhérer à cette nouvelle approche, fondée sur trois axes tournés vers l'accompagnement et l'anticipation des mutations industrielles.

3. D'une nouvelle approche à la mise en oeuvre d'une nouvelle politique industrielle.

Les intentions de la Commission sont ambitieuses et répondent dans une très large mesure aux attentes exprimées par plusieurs Etats, mais aussi par les organisations professionnelles ou syndicales.

Pour autant, cette nouvelle approche doit devenir une réalité politique.

Fixer des objectifs visibles.

Une politique doit se fixer des objectifs de nature à susciter, si possible, l'adhésion des citoyens de l'UE.

Quatre objectifs permettraient de donner un sens à cette politique :

- le développement d'une base industrielle européenne solide;
- l'augmentation de l'emploi, en particulier chez les jeunes;
- l'émergence de champions industriels européens, capables de véhiculer notre marque de fabrique, "made in Europe";
- le renforcement de la capacité d'innovation de notre industrie et son aptitude à répondre aux attentes des consommateurs.

Tenir compte des différentes dimensions de l'industrie

Une politique efficace doit tenir compte de la nature des entreprises qui sont derrière l'appellation générique "industrie" et de la place de l'industrie dans notre société.

L'industrie recouvre plusieurs dimensions complémentaires et indissociables:

- une dimension sectorielle sur laquelle la Commission entend très justement s'appuyer pour mettre en oeuvre la politique industrielle;
- une dimension "entreprise", qui doit tenir compte de la nature des entreprises industrielles, qui ne sont pas toutes de la même taille. Les grands groupes industriels ne représentent pas 1% des entreprises européennes. On ne peut concevoir de politique si elle ne s'adresse pas aux millions d'autres entreprises, petites et moyennes, qui composent le tissu industriel européen. La Commission doit faire un réel effort de prise en compte des petites entreprises dans ses politiques, si elle ne veut pas qu'elles demeurent virtuelles;
- une dimension territoriale qu'il est essentiel de ne pas négliger. L'industrie exerce un pouvoir d'attraction sur les autres activités économiques, qui fait que sa localisation est un enjeu de développement pour de nombreuses régions. L'impact économique, social et psychologique d'une délocalisation est supérieur à celui de la création de dizaines

d'emplois dans d'autres secteurs. Cette donnée, pour irrationnelle qu'elle puisse sembler, ne doit pas être sous-estimée. La politique de cohésion de l'UE et les Fonds structurels doivent ainsi appuyer le développement industriel, mais aussi servir d'instruments d'aide à la reconversion de zones confrontées aux délocalisations d'industries.

Le problème des délocalisations exige des réponses qui offrent une alternative de développement aux zones touchées et permettent d'anticiper ces risques, notamment par le développement des grappes industrielles qui, en créant de fortes synergies entre entreprises - universités - centres de recherche, enracinent durablement l'activité industrielle dans un territoire.

Cette dimension territoriale prend également tout son sens à l'échelle européenne avec l'élargissement de l'UE. Il ne sera une opportunité que si l'UE s'en donne les moyens - et notamment en matière de politique industrielle. Un tel engagement suppose une bonne connaissance de la structure industrielle de ces pays, une analyse de leurs facteurs de compétitivité afin d'anticiper les mutations auxquelles ils devront faire face et des mesures adaptées à leur contexte économique.

Définir une méthode claire et efficace

Toute politique doit s'appuyer sur une méthode claire et efficace. S'agissant de l'approche intégrée, les mêmes inquiétudes existent pour la politique industrielle européenne que pour la stratégie de Lisbonne. Elle est complexe, implique de nombreux acteurs et couvre un large éventail de politiques. Il sera difficile d'évaluer les progrès et les résultats si la Commission ne commence pas par établir des domaines d'action prioritaire.

Il serait dès lors souhaitable que la politique industrielle bénéficie de l'élan de la révision de "Lisbonne", pour en devenir une composante à part entière. Si cette stratégie révisée s'appuie sur un programme d'action étendu aux Etats membres, il serait opportun que la politique industrielle européenne y ait toute sa place.

Ce besoin de méthode concerne également l'amélioration du cadre législatif et réglementaire. Ainsi, la simplification de la législation doit en particulier tenir compte de l'effet cumulatif de la législation sur chaque secteur.

Il revient à la Commission de définir la méthode utilisée pour mener les études d'impact des nouvelles réglementations. Elle devra permettre une consultation des partenaires sociaux, des organisations professionnelles et surtout d'évaluer à l'aune de critères précis les réponses qu'ils formuleront.

Cet engagement de la Commission européenne à mieux légiférer devrait être étendu au Conseil et au Parlement européen, qui ne sont pas exempts d'efforts en la matière.

S'appuyer sur des instruments efficaces

La politique industrielle européenne doit pouvoir s'appuyer sur un ensemble de programmes communautaires, dont les plus importants sont actuellement en cours de redéfinition. Selon

l'issue des négociations sur les perspectives financières de l'UE 2007-2013, les ambitions que l'Europe s'est fixée pourront ou non être atteintes.

En tout état de cause, et quelque soit les montants financiers qui seront arrêtés, il faudra accorder une place conséquente aux enjeux industriels dans :

- la politique de cohésion et les Fonds structurels;
- le programme cadre de recherche et de développement;
- le programme pluriannuel pour l'innovation.

La recherche et l'innovation représentent indiscutablement le double défi que l'UE doit relever en priorité. Le retard européen en la matière devient très inquiétant et des efforts importants seront nécessaires pour inverser la tendance. L'objectif doit être de stimuler l'ensemble du processus, de la recherche fondamentale au marché. Pour que l'innovation crée des emplois et de la richesse, il est nécessaire qu'elle irrigue l'ensemble des entreprises et des secteurs industriels, notamment manufacturiers.

L'intensification de l'effort européen de recherche publique et privée doit être la priorité politique absolue de l'UE pour assurer un avenir à l'industrie européenne.

21.4.2005

TÖÖHÕIVE- JA SOTSIAALKOMISJONI ARVAMUS

Saaja: tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

Euroopa konkurentsivõime tugevdamine: tööstussektori muutuste mõju poliitikale ning väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjate rollile
(2004/2154(INI))

Arvamuse koostaja: Bernard Lehideux

ETTEPANEKUD

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon palub vastutaval tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. rõõmustab, et komisjon otsustas teha tööstuspoliitika üheks Euroopa agenda prioriteediks;
2. rõhutab komisjoni peamist järeltulekut, mille kohaselt tuleb uute liikmesriikide esialgu veel õrna konkurentsivõime säilitamiseks eeskirju lihtsustada, ning on arvamusel, et kui soovitakse tugevdada üldist konkurentsivõimet ja tagada tööhõive tegelikku kasvu, tuleks sellist kergemale õigusloomele suunatud lähenemisviisi rakendada kõikidele liikmesriikidele;
3. tunnustab deindustrialiseerimise ja struktuuriliste muutuste eristamist ning nõustub komisjoni hinnanguga, mille kohaselt peab Euroopa tööstus toime tulema struktuuriliste muutuste protsessiga, mis on üldjoontes kasulik ja mida tuleb ergutada; märgib siiski, et tööstussektori muutuste analüüs ei ole täielik ning ettevõtete ümberpaigutamiste kohta puuduvad kindlad andmed; on seetõttu arvamusel, et komisjon peaks paluma Euroopa muutuste järgimiskeskusega (EMCC) tihedat kootööd tegeval ja suurel määral viimase olemasolevatel teadmistel ja asjatundlikkusel tugineval ekspertgrupil koostada Euroopa Ülemkogule selleletemalise aruande;
4. on arvamusel, et kasvav konkurents uutelt riikidelt peaks ergutama ametivõimudel looma soodsaid tingimusi uute tootmisalade või toomiskombinatsioonide tekkimiseks, mis loovad lisaväärtust ja kvaliteetseid töökohti ning peaksid tagama Euroopale võrreldava eelise;

5. on seisukohal, et täieliku ja tõhusa rahvusvahelise konkurentsi tingimustes on vaja üha kvalifitseeritumat ja konkurentsivõimelisemat tööjõudu;
6. on seisukohal, et konkurentsivõime ja tööhõive ergutamiseks tuleb prioriteediks seada haridus ja koolitus, eelkõige uue tehnoloogia valdkonnas; selleks võiksid liikmesriigid läbi viia oma haridus- ja koolitussüsteemide objektiivse hindamise;
7. avaldab kahetsust, et komisjon ei ole teinud vajalikke pingutusi tööstussektori muutustest eriti tugevasti mõjutatud sektorite ja piirkondade abistamisel, kuivõrd ametivõimudel on ülesanne viia ellu konkreetsetl asjaomastele töötajatele, piirkondadele ja sektoritele suunatud lühiajalise toimega poliitikat; struktuurifonde, eelkõige Euroopa Sotsiaalfondi võiks sellele vastavalt suunata;
8. on arvamisel, et ebatäieliku turu olukorras peaksid ametivõimud ergutama tegevuse arendamist valdkondades, milles majandustegevuses osalejad peavad riske liiga suureks; selles kontekstis on lisaks vaja kiiresti määrata kindlaks suurt lisaväärtust tootvad sektorid, eelkõige uue tehnoloogia valdkonnas, mille arengut ametivõimud võiksid kvaliteetsete töökohtade tagamiseks edendada; peab ametivõimude kohuseks arendada ka teadusuuringuid ja innovatsioonitegevust positiivse välise mõju allikadena;
9. on arvamisel, et sotsiaaldialoog peaks aitama kaasa kõige tulemuslikumate ja ohustatumate sektorite kindlakstegemisele; Euroopa tööstusarengu konverentsist, kus osalevad sotsiaaldialoogi partnerid, eelkõige Dublini Fond, mis on asjatundja sotsiaaldialoogi ja kogemuste vahetamise alal ning viib läbi sektoriviisilisi uuringuid, võiks kujuneda regulaarne kohtumine nimetatud osalejate ja komisjoni vahel;
10. on veendunud, et majanduse käivitava jõu ja konkurentsivõime allikana nn Euroopa meistrite ergutamise poliitika on väga vajalik, kuid seda ei tohiks rakendada tööhõive ja innovatsiooni peamiseks allikaks olevate väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate arvel;
11. palub komisjonil hinnata regulaarselt teadusuuringute ja arendustegevuse ergutamise poliitika tulemusi, eelkõige loodud töökohtade osas, kuna rahaline tasand ei ole ainuke analüüsiv tasand.

MENETLUS

Pealkiri	Euroopa konkurentsivõime tugevdamine: tööstussektori muutuste tagajärjed poliitikale ning väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjate rollile
Menetluse number	2004/2154(INI)
Vastutav komisjon	ITRE
Nõuandev komisjon istungil teada andmise kuupäev	EMPL 28.10.2004
Tõhustatud koostöö	ei
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Bernard Lehideux 7.10.2004
Arutamine komisjonis	16.3.2005 20.4.2005
Ettepanekute vastuvõtmise kuupäev	20.4.2005
Lõpphääletuse tulemused	poolt: 28 vastu: 3 erapooletuid: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Jan Andersson, Roselyne Bachelot-Narquin, Philip Bushill-Matthews, Milan Cabrnach, Mogens N.J. Camre, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Luigi Cocilovo, Jean Louis Cottigny, Harald Ettl, Carlo Fatuzzo, Joel Hasse Ferreira, Ilda Figueiredo, Stephen Hughes, Ona Juknevičienė, Jan Jerzy Kułakowski, Sepp Kusstatscher, Jean Lambert, Raymond Langendries, Bernard Lehideux, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Ana Mato Adrover, Maria Matsouka, Jacek Protasiewicz, Jean Spautz, Struan Stevenson, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Jamila Madeira, Dimitrios Papadimoulis, Elisabeth Schroedter

MENETLUS

Pealkiri	Euroopa konkurentsivõime tugevdamine: tööstussektori muutuste tagajärjed poliitikale ning väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjate rollile			
Menetluse number	2004/2154(INI)			
Menetlusalus	art 45			
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ITRE 28.10.2004			
Nõuandev komisjon / Nõuandvad komisjonid istungil teada andmise kuupäev	EMPL 28.10.2004	ECON 28.10.2004	INTA 28.10.2004	
Arvamuse esitamisest loobumine otsuse kuupäev	ECON 25.10.2004	INTA 12.10.2004		
Tõhustatud koostöö	ei			
Raportis sisalduv(ad) resolutsiooni ettepanek(ud)				
Raporttöör(id) nimetamise kuupäev	Dominique Vlasto 21.9.2004			
Aseraporttöör(id)				
Arutamine komisjonis	25.1.2005	17.3.2005	31.3.2005	25.4.2005
Vastuvõtmise kuupäev	25.4.2005			
Lõpphääletuse tulemused	poolt: 30 vastu: 0 erapooletuid: 2			
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Ivo Belet, Šarūnas Birutis, Philippe Busquin, Jerzy Buzek, Joan Calabuig Rull, Pilar del Castillo Vera, Jorgo Chatzimarkakis, Giles Chichester, Gianni De Michelis, Lena Ek, Andr?s Gyürk, Fiona Hall, Rebecca Harms, Romana Jordan Cizelj, Werner Langen, Eluned Morgan, Reino Paasilinna, Vladimír Remek, Paul Rübig, Esko Seppänen, Andres Tarand, Britta Thomsen, Patrizia Toia, Nikolaos Vakalis, Alejo Vidal-Quadras Roca, Dominique Vlasto			
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Etelka Barsi-Pataky, Dorette Corbey, Edit Herczog, Lambert van Nistelrooij, John Purvis, Hannes Swoboda			
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (kodukorra art 178 lg 2)				
Esitamise kuupäev – A6	12.5.2005		A6-0148/2005	